

ตามหาไม้พะยูน

ช่วงสงกรานต์ที่ผ่านมา แม้จะเป็นวันหยุดยาว แต่มีข่าวขึ้นหนึ่งที่นักข่าวภูมิภาคส่งมาทุกวัน นั่นคือ ข่าวการลักลอบขนไม้พะยูน ทางภาคอีสาน ออกไปทางประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งต่อไปยังประเทศจีน ซึ่งทางตำรวจทหาร ศุลกากร เจ้าหน้าที่ป่าไม้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จับกุมอย่างค่อเนื่อง ผมสนใจในเรื่องนี้ ไปหารายละเอียดว่าทำไมถึงลักลอบออกนอกประเทศกันมากนัก พบว่า

ไม้พะยูน เป็นไม้ยืนต้น เป็นไม้มงคลสูงประมาณ 15-25 เมตร เปลือกสีเทาเรียบ มักขึ้นอยู่ในป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณชื้นทั่วไป โดยเฉพาะทางภาคอีสาน ผลัดใบในหน้าแล้ง ออกดอกประมาณเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ผลเป็นฝักและจะแก่ราวเดือนกรกฎาคม - กันยายน เนื้อไม้จะมีสีแดงอมม่วง - แดงเลือดหมูแก่ เนื้อละเอียดแข็งแรง ทนทาน ขัดและขัดเงาได้ดี ใช้ทำเครื่องเรือน เกวียน เครื่องกลึง แกะสลัก ทำเครื่องดนตรี เช่น ซอ ขลุ่ย ลูกกระพรวน และแม้แต่ช้อน ส้อมด้วยเช่นกัน

ไปค้นหาข้อมูลเก่าๆ พบคำให้สัมภาษณ์ของ บุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ อธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีสาระน่าสนใจคือ เนื่องจาก 3-4 ปีที่ผ่านมา ไม้พะยูนเป็นไม้ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงในตลาด ทำให้มีความต้องการมาก จากสถิติที่ผ่านมา ปี 2553-2555 การลักลอบตัดไม้พะยูนในเชิงคดี ที่เราจับกุมดำเนินคดีมีมากขึ้นตามลำดับ ปี 2553 ประมาณ 231 คดี ปี 2554 ประมาณ 939 คดี และในปี 2555 ประมาณ 1,162 กว่าคดี ก็แสดงว่าสังคมเริ่มให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการจับไม้พะยูนมากขึ้น เพราะโดยกฎหมายแล้ว มติคณะรัฐมนตรีออกมาชัดเจนว่า ห้ามนำเข้าและส่งออกไม้พะยูน

แต่ชาวบ้านกลับเห็นว่าการตัดไม้พะยูน นั้นง่ายรายได้ดี ไม่ต้องลงทุน ในการลักลอบตัดไม้พะยูนในแต่ละครั้ง ชาวบ้านจะได้ค่าจ้างท่อนละ 200-300 บาท ซึ่งบางรายนั้น นายทุนจะควาน්රรถกระบะและให้ชาวบ้านผ่อนคืนด้วยไม้พะยูน ในขณะที่ถ้าไม้พะยูนนั้นเข้าสู่ตลาดค้าไม้ มันจะมีราคาสูงถึง ลบ.ม. ละ 200,000 บาท แต่ถ้าสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศ ราคาจะแพงขึ้นอีก

หลายเท่าตัว

อธิบดีเผยต่อว่า กรมป่าไม้ได้สนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โดยมุ่งเน้นด้านการเร่งปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า โดยเฉพาะ “ไม้พะยูน” ซึ่งเป็นไม้มงคลที่หายาก และมีราคาสูง ซึ่งถูกลักลอบ

ตัดโค่นไปเป็นจำนวนมาก โดยได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้พะยูนสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้จำนวนมาก

ไม้พะยูนจัดเป็นไม้มีค่าทางเศรษฐกิจที่สำคัญและสามารถปลูกได้ในหลายพื้นที่ เนื่องจากเป็นไม้ที่โตค่อนข้างช้า ดังนั้นต้นพะยูนจึงไม่ได้รับความสนใจจากเกษตรกรเท่าที่ควร ในการปลูกสร้างสวนป่าอย่างจริงจัง ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จำกัดการปลูกไม้ชนิดนี้ให้ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ กรมป่าไม้ยังได้ดำเนินโครงการนำไม้พะยูนคืนสู่ถิ่นกำเนิด คือ บริเวณคอนโคดของภาคอีสาน ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ ยโสธร มุกดาหาร และอำนาจเจริญ โดยเชิญชวนให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมโครงการปลูกไม้พะยูนและไม้มีค่าหายากขนาดใหญ่ พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมตามธรรมชาติ และการปลูกป่าเสริมป่าในพื้นที่ที่เกิดไฟป่าหรือถูกลักลอบตัดไม้

ไม้พะยูน ไม้ที่ทรงคุณค่าที่สร้างประโยชน์ให้อย่างอนอกอนันต์ ในวันนี้ได้ถูกทำลายไปเป็นอย่างมากจากน้ำมือมนุษย์ แต่ก็คงจะไม่สายไปในวันนี้ หากทุกคนเริ่มที่จะปรับเปลี่ยนวิถี “จากผู้ทำลาย กลายเป็นผู้สร้าง” ให้ผืนป่าพะยูนเหล่านี้ได้เจริญเติบโตแตกกิ่งก้านสาขาไว้ให้เป็นร่มเงาของลูกหลานพวกเราต่อไป

ครับ ตอนนี้ป่าล้มน้ำมันราคาตก ยางพาราก็คู แนวน้ำมันราคาไม่ค่อยสวย ก็น่าจะแบ่งปันพื้นที่มาปลูกไม้พะยูนกันบ้างนะครับ จะได้เป็นบ้านนาอยู่ในวัยชรา